
PRAYMER

Oryentasyon sa
**Unyon ng mga Manggagawa
sa Agrikultura (UMA)**

BISAYA

I. INTRODUKSYON

Ang problema sa yuta nagpabiling pundamental nga suliran sa katilingbang Pilipino. Gibunga kini sa pila ka dekada nga pagpatuman sa estado sa mga peke nga programa sa reporma sa yuta. Dakung mayorya sa mga maguuma padayong gihikawan sa katungod nga makaangkon og kaugalingong yutang matikad. Ang mga maguuma kanunay nga gipalayas sa mga yutang ilang gitikad. Ang nagkadakung ihap sa mga mamumuong agrikultural – o mga maguuma nga ang ilang mga anak napugos na lamang mahimong mamumuong agrikultural, nagpaulipon ubos sa mga gamhanang agalong yutaan ug higanting agri-korporasyon – timailhan sa nagkalalum nga krisis pang-ekonomiya sa Pilipinas. Ang paghatag solusyon sa problema sa yuta mao ang nag-unang unod sa nasudnong demokratikong pakigbisog sa nasud Pilipino.

Sa atong nasud, usa ka mahinungdanong bahin sa kalihukang maguuma ang padayon nga pakigbisog sa mga mamumuong panguma sa Hacienda Luisita, ang makasaysayanon ug kontrobersyal nga tubuhan ug asukarera nga sulod sa pila na ka dekadang pakigbisog sa mga mamumuong panguma, nagpadayon pa hangtud karon. Kontrolado kini sa usa sa pinakagamhanang pamilya, asyendero nga nagakupot sa gahum sa estado poder – ang pamilya Aquino-Cojuangco.

Ang maki-agalong yutaang Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) nahimong balaod niadtong 1988, ubos sa panggamhanan ni Presidente Corazon Cojuangco-Aquino. Sa ilalom sa rehimen sa usa na usab nga Aquino-Cojuangco, si Benigno Simeon Aquino III, nagpabiling idlas ang tinuod nga reporma sa yuta ug hustisya alang sa libu-libong mamumuong panguma sa Hacienda Luisita. Gatosan ka libong agriworkers ug ang milyun-milyon pamilyang maguuma sa tibuok nasud nagasagubang sa problema sa yuta ug ang mabangis nga pagsumpo ug pagpamig-ot sa ilang katungod. Niadtong Nobyembre 2004, ang pinakaunang Welgang Bayan kun asa libu-libong agriworkers sa asukarera sa Luisita gisugat og madugoong dispersal.

Luyo niini, nakita sa mga mamumuong agrikultural nga hinog na ang panahon nga sila mag-organisa aron itaas ang ang-ang sa ilang pakigbisog. Gitukod ang UMA niadtong Enero 20, 2005, duha ka bulan lamang human

ang masaker sa Hacienda Luisita. Makasaysayanon ang bulan sa Enero alang sa mga mamumuong agrikultural. Kini nga bulan gitakda usab sa mga maguuma paghandom sa nahitabong Mendiola Massacre niadtong Enero 22, 1987. Nakita sa mga mamumuong agrikultural ang panginahanglan nga dalhon ang mga lokal nga pakigbisog para sa yuta, suholan, trabaho, benepisyo ug demokratikong katungod sa nasudnong ang-ang. Gisalamin sa maong mga panghitabo ang pait nga kahimtang sa mga maguuma ug mga mamumuong agrikultural ingon man ang kontra-katawhan ug pasistang kinaiya sa estado sa Pilipinas. Gipakita sa pakigbisog nga nahitabo sa Hacienda Luisita ang militanteng pagbangon sa katawhan atubangan sa mala-ulipon nga kahimtang sa mga mamumuong agrikultural.

Nagkagrabe ang lain-laing dagway sa pagpahimulos sa mga mamumuong agrikultural. Tungod sa monopolyo sa yuta sa mga dagkung agalong yutaan, burgesya komprador ug imperyalista, nahigot ang mga mamumuong agrikultural sa labihan ka ubos ug mala-ulipon nga suholan, dili regular nga trabaho ug kawalay benepisyo sama sa balay puy-anan, serbisyong panglawas samtang nag-antus sa dili tawhanong kundisyon sa trabaho. Dili lang sila gipaantus ug gibulad sa kainit sa adlaw o sa ulan, kasagaran wala silay proteksyon batok sa makahilong mga kemikal ug pestisidyo nga gipagamit sa imperyalistang agrikorporasyon aron magpabilin kuno ang *quality control* sa ilang mga produkto.

Mas grabe ang kahimtang sa nagkadaghang *seasonal workers* (sacada) nga nagadawat og pinakaubos nga suholan sa kaylap nga sistemang pakyawan (*piece-rate*) sa mga asyenda ug plantasyon. Walay klaro ilang panginabuhian ug wala sab madawat nga benepisyo luyo sa taas kayo nga oras ug kayod-kabaw nga pagtrabaho. Gawas niini sa makadaghang higayon giatubang sa mamumuong agrikultural ang mga tuso ug garapal nga mga pamaagi ug kondisyon sa mga kapatás, kontratista, kabesilya ug rekruter.

Tungod sa mga neoliberal nga palisiya sa imperyalismo, mas grabeng gipasamot ang daan ng mapahimus-lanon ug madaug-daugong kahimtang sa mga mamumuong agrikultural. Labi pang gipalapad ang monopolyo sa yuta sa pipila, kadungan sa mga palisiya sa walay pagpataas sa suholan ug balaod sa kontraktwalisasyon sa pamuo. Labi pang gipahugot ang kadena sa pagpangulipon sa mga maguuma ug mamumuong agrikultural pinaagi sa lain-laing iskema pang-agrikultura sama sa *contract growing*, *corporate*

scheme, SDO, leaseback, leasehold ug uban pang AVA (Agribusiness Venture Arrangement), mga patakaran nga gitugot sa pekeng reporma sa yuta (CARP) nga pabor sa mga asyendero ug imperyalista.

Gipagrabe ang karaang pyudal ug semipyudal nga pagpahimulos sa mga mamumuong agrikultural. Walay kumprehensibong pagpalambo nga gidapat sa mga plantasyon ug asyenda, ug kun naa man gihimo lang aron tubagon ang nagkadakung panginahanglan sa mga imperyalistang nasud sa mga produktong agrikultural nga prinsipal nakasentro sa mga produktong pang-eksport. Sa mga dagkung asyenda ug plantasyon, ang pagpalambo sa produksyon ug makinarya gihimo alang sa korporatibong pagpalapad ug monopolyo, dili aron mouswag ang panginabuhian ug mapagaan ug mapasayon ang pagtrabaho sa mga mamumuo. Hinuon mas labawng midaghan ang mga mamumuong agrikultural nga ulipon sa ubos kaayong suholan. Sa maong iskema, nagaginansya og patong patong nga tubo ang mga agalong yutaan, burgesyas komprador ug mga imperyalista.

Sa maong konteksto, tukma sa panahon ang pagtukod, pagpalapad ug pagpakusog sa UMA. Nag-una sa tumong niini ang paghiusa sa pakigbisog sa mga mamumuong agrikultural sa nasudnong ang-ang aron ituboy ug mapanalipdan ang ilang panginabuhian ug bugkoson ang ilang pakigbisog sa yuta, suhulan, trabaho, benepisyo ug katungod sa nasudnong langkob.

II. ANG UNYON NG MGA MANGAGAGAWA SA AGRIKULTURA (UMA)

Ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura o UMA mao ang progresibong nasudnong sentrong unyon sa mga mamumuong agrikultural. Gilangkuban sa UMA ang mga unyon, pederasyon, alyansa ug organisasyon sa mga mamumuong agrikultural nga anaa sa mga asyenda ug plantasyon sa tubo, pinya, saging, *oil palm*, goma, mangga, tabakoan ug uban pang susama sa mga komersyal nga produktong agrikultural nga anaa ubos sa sistema sa mga dagkung asyenda ug plantasyon. Gitukod ang UMA niadtong 2005 sa paghiusa sa mga mamumuong agrikultural gikan sa Luzon, Visayas ug Mindanao.

Sa halapad nga mga asyenda ug plantasyon makita ang pinakadaku ug konsentradong gidaghanon sa mga mamumuong agrikultural. Apil niini

ang mga mamumuo sulod sa mga asyenda nga nagabaligya sa ilang kusog pamuo isip mga sakada, o mga *seasonal farmworkers*. Ang mga mamumuo nga kalambigit sa maong proseso o empresa nga naa sa sulod sa mga asyenda ug plantasyon sama sa *milling, packaging plant*, uban pa, kabahin sa mga mamumuo nga angay pukawon, organisahon ug palihukon.

Ang mga mamumuong agrikultural walay kaugalingong yutang gitikad ug sila ang nagunang biktima sa monopolyo sa yuta. Gibaligya nila ang ilang kusog-pamuo. Sila ang proletaryado sa kabanikanhan. Kadaghanan kanila nahimong mamumuong agrikultural bunga sa pagpangilog sa yuta, o kaha napugos silang magprenda sa yuta o mosulod sa mga dili patas nga mga kontrata sa mga agalong yutaan, mga higanting agrikorporasyon ug ilang mga bata-bata o dummy. Apil usab sa mga mamumuong agrikultural ang mga anak sa mga ginagmay'ng nanaopan o nangabangan nga kasagaran nagbaligya sa kusog-pamuo sa mga asyenda ug plantasyon aron may maidugang sa ilang pangadlaw-adlaw nga panggastos.

Sa Pilipinas, ang maong mga asyenda ug plantasyon kasagaran ginapadagan og mga dagkung agalong yutaan, burgesya komprador ug mga langyaw'ng agrikorporasyon ug/o magkasosyong mga langyaw ug lokal nga korporasyon. Gidominahan kini sa mga dagkung multinasyunal ug transnasyunal nga korporasyon (MNC ug TNC) sama sa Dole-Itochu Philippines, Dole-Stanfilco, Del Monte Philippines, Sumifru, ug ang mga lokal nga asyenda ug agrikorporasyon sama sa Tagum Development Corporation (TADECO), Victorias Milling Corporation, Lapanday Development Corporation (LADECO), Agumil, Hacienda Luisita, Hacienda Roxas, mga asyenda sa Negros ug uban pa.

Tumong sa UMA nga hiusahon sa nasudnong angang ang mga mamumuong agrikultural aron ipakigbisog ang yuta, suholan, trabaho, benepisyo ug lehitimong katungod. Lakip dinhi ang kasegurohan sa trabaho, mga benepisyo sa pagtrabaho ug tawhanong kondisyon sa pamuo. Isip kabahin sa militanteng kalihukang maguuma sa nasud, gihiusa sa UMA ang mga mamumuong agrikultural aron ipakigbisog ang katungod sa yuta, katilingbanong hustisya, tinuod nga demokrasya ug nasudnong soberanya.

Ang maong mga pakigbisog kabahin sa sentral nga tumong ug pakigbisog sa mga mamumuong agrikultural alang sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon.

III. PRINSIPYO UG BARUGANAN

Tibuok ang pagtuo sa UMA nga nakagamot ang problema sa mga mamumuong agrikultural sa monopolyo sa yuta sa pipila ka dagkung agalong yutaan, burgesya komprador ug imperyalista. Tungod niining maong sistema, natakda ug napatunhay sa maong mga asyenda ug plantasyon ang klase-klaseng dagway sa pagpahimulos sa mga mamumuong agrikultural.

Klaro nga ang mga dagkung kayutaan nga kontrolado sa mga lokal ug langyaw'ng monopolyo naangkon tungod sa pagpangilog ug pagpangawkaw nila sa yuta sa mga maguuma. Padayon pa ang ilang pagpangawkaw samtang gamay ra kayo ang gidapat nga pagpalambo sa mga himan sa produksyon nga nagasilbe lang sa padayong pagkontrol ug pagpalapad sa ilang monopolyo. Ang pagtun-hay sa maong kondisyon, gipasamot pa kayo sa mga kontra-maguuma ug kontra mamumuong mga palisiya ug balaod, mabangis nga pagpanumpo, pwersahan pagduso sa estado sa mga neoliberal nga palisiya sa imperyalismo.

Tibuok ang pagtuo sa UMA nga ang gatusan ka tuig nga pagpahimulos sa mga maguuma masulbad lamang pinaagi sa pagbungkag sa monopolyo sa yuta sa mga dagkung agalong yutaan, burgesya komprador ug langyaw'ng agrikorporasyon. Makab-ot kini sa mapadayonong pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon samtang gipaaslang ang mga hinanali ug taktikal nga pakigbisog alang sa suholan, benepisyong ug uban pang demokratikong katungod sa mga mamumuong agrikultural.

Ang pakigbisog alang sa suholan, trabaho ug katungod

Samtang wala pa nakab-ot ang pagpatuman sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon husto lang nga aktibong makigbisog ang mga mamumuong agrikultural alang sa mga hinanali ug taktikal nga mga demanda, sama sa pagpataas sa suholan, kasegurohan sa trabaho, mga benepisyong ug uban pang demokratikong katungod.

Ang mga susama niini nga pakigbisog, nagasilbi sa mga direktang hinanaling panawagan sa mga mamumuong panguma ug kabahin sa mapadayonong pakigbisog para sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon.

Kiningmaong mga pakigbisog nagasilbi aron panalipdan ug ipanghingusog ang mga interes ug batakang katungod sa mga mamumuong panguma ug mamumuong agrikultural para mabuhi. Kini nga mga pakigbisog ang nagsilbi usab nga ilang hinagiban aron sumpoon ug mapadayong ibutyag ang mga atake sa estado ug imperyalismo batok sa ilang panginabuhian ug katungod.

Gibutyag sa maong mga pakigbisog kun unsa ka inutil ug kadunot ang mga programa sa gobyerno nga nagasilbe lang kini sa mga asyendero, burgesya komprador ug langyaw sama sa pekeng CARP ug mga proyektong puno sa anomaliya nga alang kuno sa mga maguuma. Gibutyag sab niini ang kawalay interes o komprehensibong programa sa gobyerno aron tubagon ang mga isyu ug problema sa mga mamumuong agrikultural sa hisgutanang suholan, seguridad sa trabaho, katungod sa pagorganisa, ug uban pang demokratikong katungod.

Lig-ong hinagiban sa mga mamumuong agrikultural ang bug-os ug kusganon nga organisasyon ug hiniusang paglihok aron makab-ot ang mga hinanaling demanda para sa suholan, trabaho ug katungod. Pananglitan niini ang lain-laing dagway sa protesta sa kadalanan, korte, parlyamento ug uban pa. Pinaagi sa lig-ong panaghisusa sa sulod sa mga unyon, organisadong gilunsad sa mga mamumuong agrikultural ang welga o dungan-dungan nga paghunong sa trabaho aron hugtanon nga irehistro ug ipakigbisog ang mga partikular nga demanda kalabot sa isyu sa trabaho. Naipakita usab sa makadaghang higayon ang pagsalmot sa tibuok komunidad sa mga nasudnong welga isip suporta sa militanteng pakigbisog sa mga mamumuo o isip tubag sa mga mainit nga isyung nasudnon ug katilingbanon. Ang kinatibuk-ang welga o general strike ang pinakataas nga armas sa mga mamumuo alang sa katilingbanong kausaban.

Ang pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon

Ang pagbungkag sa monopolyo sa yuta sa mga agalong yutaan, burgesya komprador ug imperyalista ug libreng pagapod-apod sa mga maguuma ang sentral nga tumong sa tinuod nga reporma sa yuta. Gitubag niini ang pangandoy sa mga maguuma nga wagtangon ang pyudal ug semi-pyudal nga pagpahimulos nga nakagamot sa monopolyo sa yuta sa pipila.

Sa ingon, ang pakigbisog alang sa tinuod nga reporma sa yuta sa mga asyenda ug plantasyon nakapunting usab sa kusganong pagduso sa katungod sa yuta sa mga mamumuong agrikultural ug mamumuong panguma ug sa pagbatok sa monopolyo sa yuta sa pipila, pagpangilog ug pagpangawkaw sa yuta ug pagpalayas sa mga maguuma. Nagpadayon ang mga lokal nga pakigbisog sa mga mamumuong panguma sa lain-laing bahin sa nasud.

Gikan sa lain-laing dagway sa dungan-dungan nga paglihok, protesta ug welga, ang pakigbisog sa mga mamumuong agrikultural ug mamumuong panguma nakaabot na sa organisadong okupasyon sa mga kayutaan o militanteng pagduso sa ilang katungod pinaagi sa kalihukang bungkalan o balik-uma. Ang kooperasyon ug mga inisyatiba sa bungkalan matngon, organisado ug aktibong gipalambo dungan sa pakigbisog alang sa yuta ug soberanya sa pagkaon.

Ang mga maguuma, mamumuong agrikultural ug ang ilang mga komunidad kinahanglan mahiusa aron depensahan ug panalipdan ang panginabuhian ug pinuy-anan ug babagan ang padayong pagpangilog ug pagpangawkaw sa ilang kayutaan ug pagdaot sa kinaiyahan labi na sa dagway sa agresibong pagpalapad sa mga dagkung plantasyon, pagpuli sa mga tanum ug pagpuli sa gamit sa mga yuta (*crop and land use conversion*).

Langkub sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon ang Pilipinisasyon sa mga yuta nga anaa sa kamot sa mga langyaw ug mga empresa ug galamiton sa produksyon sulod sa mga asyenda ug plantasyon nga gipanag-iyahan sa mga langyaw.

Magkadungan nga isulong ang tinuod nga reporma sa yuta ug ang nasudnong industriyalisasyon. Nag-unang unod niini ang komprehensibong plano sa pagpalambo ug pagpataas sa produksyon sa mga asyenda ug plantasyon.

Kalambigit niini ang pagpauswag sa panginabuhian sa mga mamumuong agrikultural. Nagunang tubagon niini ang pagpataas sa suholan, pagseguro sa regular nga trabaho ug mga benepisyo ug tawhanong kondisyon sa panarbaho ug uban pang katilingbanong serbisyo alang sa mga mamumuong agrikultural nga nagatrabaho ug nagapuyo na sa sulod o sa gilid o palibot sa mga plantasyon.

Daku ug mahukmanon ang papel sa mga mamumuong agrikultural dili

lamang alang sa ilang interes ug kaayohan apan sa pagseguro sa kaayohan sa tibuok katawhan ilabina sa pagpadagan ug pagdumala sa mga asyenda ug plantasyon sa higayon nga ipatuman na ang tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon. Sa maong panahon, inang-ang nga paphaon ang gatusan ka tuig nga pagpahimulos sa mga maguuma ug mamumuong agrikultural nga nakagamot sa monopolyo sa yuta sa dagkung agalong yutaan, burgesya kumprador ug imperyalista.

Ang pakigbisog alang sa nasudnong kalingkawasan ug demokrasya

Dili hingpit nga makab-ot sa mga mamumuong agrikultural ang kalingkawasan gikan sa pagpang-ulipon ug pagpahimulos kun dili makab-ot sa tibuok katilingban ang nasudnong kaligkawasan ug tinuod nga demokrasya. Bisan kanus-a dili usab mahitabo ang tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon sa atong nasud hangtud nga dili mabungkag ang kontrol ug dominasyon sa mga langyaw, dagkung agalong yutaan ug burgesya kumprador.

Ang pakigbisog alang sa nasudnong kalingkawasan, nakapunting sa paglingkawas sa Pilipinas gikan sa dominasyon sa imperyalismo. Ang mga neo-liberal nga palisiya ug programa sa imperyalismo nga gipangunahan sa US, maoy nagpatunhay sa monopolyo sa yuta ug sa ekonomiyang atrasado, agraryo ug pre-industriyal sa atong nasud. Kakonsabo ang mga papet nga rehimen sa pagpadayon sa lain-laing dagway sa pagpahimulos sa mga maguuma, mamumuong agrikultural ug sa tibuok katawhang Pilipino sa kinatibuk-an labi na karon panahon sa imperyalistang globalisasyon.

Sentral nga ginatubag sa pakigbisog alang sa tinuod nga demokrasya ang pagsulbad sa batakang problema sa yuta sa mayorya sa populasyon sa Pilipinas, ang masang maguuma. Nag-una kining nakapunting sa pagbungkag sa monopolyo sa yuta, ug libreng pagapod-apod sa mga maguuma ug mamumuong panguma nga wala o kulang sa yutang matikad.

IV. PUKAWON, ORGANISAHON UG PALIHUKON ANG MGA MAMUMUONG AGRIKULTURAL!

Wala sa bokabularyo sa mga papet nga rehimen ang mga lehitimong pangayo ug interes sa mga mamumuong agrikultural. Nagasilbi kini sa mga dagkung agalong yutaan, burgesya kumprador ug imperyalista. Kini ang hinungdan sa grabeng pagantus karon, ug sa umalabot sa mga mamumuong agrikultural ug sa tibuok katawhang Pilipino kun dili mapukaw, maorganisa ug mapalihok alang sa ilang mga interes ug lehitimong katungod.

Batokan ang pasistang pagpanumpo ug pamig-ot sa estado ug sa papet nga rehimen ug iaslang ang pakigbisog alang sa mga batakang demanda ug interes sa mga mamumuong agrikultural ug katawhang Pilipino. Kinahanglan abton ang pinakalapad nga konsentrasyon sa mga mamumuong panguma ug mamumuong agrikultural sa sulod sa mga asyenda ug plantasyon. Organisahon ug palihukon ang lapad nga ihap sa mga mamumuong agrikultural ug ipasulod sila sa mga organisasyon, unyon, asosasyon sa mga mamumuong agrikultural ubos sa bandera sa UMA.

Aktibong ipahugot ang batakang alyansa sa mga maguuma ug mamumuo. Gisalamin sa mga mamumuong agrikultural ang magkatimbang ug lig-ong paglambigitay sa pakigbisog sa mga maguuma ug mamumuo alang sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon.

Padayon nga maglunsad ug mga koordinadong kampanya kauban ang lainlaing demokratikong sektor, makig-alyansa sa mga progresibong grupo ug institusyon ug aktibong mopapel sa gimbuhatong internasyonal

V. KINATIBUK-ANG PROGRAMA SA UMA

1. Pahugton ang panaghiusa tali sa kalihukang maguuma ug kalihukang mamumuo alang sa pagsulong sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon.

2. Organisahon ang mga mamumuong agrikultural. Aktibong itukod ang mga unyon, asosasyon, organisasyon sa mga mamumuong agrikultural ug hatagan og dalan ang transpormasyon sa mga tradisyonal nga unyon.

3. Maglunsad og kampanya sa edukasyon ug mga programa para sa konsolidasyon sa mga organisasyon ug pagpataas sa politikal nga kaamgohan sa mga mamumuong agrikultural ug ang ilang mga taga-suporta.

4. Maglunsad og mga partikular nga kampanya ug aksyong masa alang sa kaayohan ug interes sa mga mamumuong agrikultural sama sa kampanya alang sa yuta, suholan, seguridad sa trabaho, benepisyo ug demokratikong katungod.

5. Panalipdan ang tawhanong katungod sa mga mamumuong agrikultural ug mamumuong panguma.

6. Batukan ang langyaw ug imperyalistang dominasyon sa agrikultura nga dikta sa mga institusyon sama sa WTO, IMF-WB, ug ang mga dili patas nga kasabutan, tratado nga gipatuman sa estado.

7. I-asdang ang interes sa mga mamumuong agrikultural ug mamumuong panguma ug ibutyag ug batukan ang mga palisiya sa estado nga kontra sa ilang kaayohan.

8. Modugtong sa mga lokal ug nasudnong kampanya alang sa nasudnong soberanya ug pangekonomiyang kaayohan, batakang katungod ug interes sa nasud Pilipino.

9. Makighiusa sa lain pang mga grupo ug demokratikong sektor aron isulong ang mga kampanya sa mga maguuma ug mamumuong agrikultural alang sa yuta, suholan, benepisyo, katungod ug bungkalan.

10. Palamboon ug palig-onon ang panaghiusa ug kooperasyon sa mga unyon ug organisasyon sa mga mamumuong agrikultural ug ilang mag tigsuporta gikan sa lain-laing nasud.

Mensahe sa Kongreso sa Pagtukod sa Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA)

ni Prop. JOSE MARIA SISON

Pangulo, International League of Peoples' Struggle
Pangulo, International Network for Philippine Studies

University of the Philippines (UP), Diliman, Quezon City

ENERO 20, 2005

Daku akong kalipay nga nagkatipon karon ang daghang mga lider ug aktibistang mamumuo ug mamumuong panguma sa mga plantasyon ug asyenda gikan sa lain-laing dapit sa nasud aron itukod ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA). Mainit ug makinasudnong pagbati kaninyo tanan!

Maayo nga sa pagtukod sa UMA isip sentrong unyon aduna na mo dayon seguradong membrong organisasyon, unyon ug pederasyon sa mga mamumuong agrikultural ug mamumuo sa mga empresa sa mga asyenda ug plantasyon, sama sa United Luisita Workers Union, National Federation of Sugar Workers ug mga naa sa Leyte, Bukidnon, Cebu ug Panay.

Kauban ako ninyo sa tumong nga itukod ang UMA, hiusahon, palapdon ug pakusgon ang pakigbisog sa mga mamumuong agrikultural alang sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industrialisasyon ug isulong ang nasudnong kalingkawasan ug demokrasya.

Angay nga ipakigbisog ninyo ang mga katungod ug benepisyong posible makab-ot sa hinanali samtang giduso ang mga mas malungtarong tumong nga angay kab-oton alang sa kadaugan sa demokratikong rebolusyon.

Reporma sa yuta ang nag-unang unod niini. Pinaagi niini ilingkawas sa hut-ong maguuma ug mga mamumuong panguma ang ilang kaugalingon. Mahukmanon ang papel nila sa maong katuyuan.

Ang mga tradisyonal nga mamumuong panguma mao ang mga kabus nga maguuma ug ubos sa hatungang maguuma nga kulang ang ilang kita gikan sa yutang gitikad ug pugos magbenta sa ilang kusog pamuo sa mga tradisyonal nga agalong yutaan ug sa mga adunahan ug hatungang maguuma (labina sa humayan, maisan, kalubihan, gulayan, tabako, ubp.) ug sa mga asyenda ug plantasyon nga adunay produktong pang-eksport ug adunay pipila ka modernong kagamitan (asukal, pinya, saging, atbp.)

Kadaghanan sa mga mamumuong panguma tradisyonal. Sa gidaghanon dili sila moubos sa 95 porsyento sa mga mamumuong panguma. Gamit pa nila ang mga karaang kagamitan sa produksyon, sama sa sundang, kun makatrabaho sa mga karaan ug bag-ong asyenda ug plantasyon. Kauban niini ang mga sacada o tabasero ug uban pang di-regular ug seasonal nga mamumuong panguma.

Ang tinuod nga modernong mamumuong panguma mao kadtong mogamit ug modernong kagamitan sama sa traktora ug mga sakyanang tighakot ug mga regular nga mamumuo sa mga mill ug warehouse. Mga 5 porsyento lang sa mga mamumuong panguma ang susama niini base sa mga datos.

Sa pangkinatibuk-an, atrasado ang mga gamit sa produksyon ug sosyal nga paglambigitay sa agrikultura sa mala-pyudal nga ekonomiya. Dili gusto sa mga dagkung komprador ug mga asendero nga mogamit og mga harvester combines tungod daghan man ang gidaghanon og mga mamumuong panguma nga patrabahoon sa ubos kaayong suholan. Hadlok sab sila nga mopaspas ang dagan sa armadong rebolusyon kun tangtangan sa trabaho ang mamumuong panguma ug walay maadtoang mga industriya. Apan hanap ang kahibalo sa mga mapahimuslanong hut-ong, nga obhetibong nagkagrabe ang krisis sa sistema. Nagkadaghan ang mga mamumuong panguma samtang nagkagamay ang empleo alang kanila.

Sakto ang pagpunting sa problema sa kawalay yuta sa 75 porsyento sa mga maguuma ug sa panginahanglan sa reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon isip solusyon. Kinahanglan ang reporma sa yuta

aron bungkagon ang konsentrasyon sa pagpanag-iya sa yuta sa hut-ong asendero ug iapod-apod ang yuta sa mga nagatikad. Kinahanglan sab ang nasudnong industriyalisasyon aron mugnaon ang mga trabaho alang sa dakung populasyon sa agrikultura.

Peke ug pakaaron-ingnon ang tanang “reporma sa yuta” nga gipanghambog sa matag rehimen sa nagaharing sistemang malakolonyal ug malapyudal. Ubos sa pasistang diktadurang Marcos, gipataas ang balwasyon sa yuta nga bayranan sa maguuma. Sa sumada, duha ka porsyento lang ang nakakompleto sa pagbayad. Sa sunod nga rehimen ni Aquino, midaghan pa ang pamaagi og panloko ug panginsulto sa mga maguuma ug mamumuong panguma, labina ang prinsipyo daw sa boluntaryong pagbenta sa sa yuta ngadto sa asendro o *share* bilang *stockholder* sa korporasyon sa agrikultura.

Sa mga rehimeng nagsunod ni Marcos ug Aquino, wala nay bisan pagpakaaroningnong pagpatuman sa reporma sa yuta. Ang hinungdan, kay kuno napatuman na ang reporma sa yuta ubos sa CARP ug mga insentibo sa produksyon ug merkado na lang ang kinahanglan sa mga maguuma. Sa panahon ni Ramos, gisugdan ang lapad nga kumbersyon ug pagbawi sa mga yutang gihulugan o kunohay gihatag sa mga maguuma.

Sa panagkonsabo ni Ramos isip presidente ug si Arroyo isip senador, giduso ang gitawag nga “free market globalization.” Gibuyangyang ang Pilipinas sa pagsulod sa mga produktong agrikultural gikan sa laing mga nasud. Resulta niini ang pagdaut sa produkyong agrikultural sa Pilipinas. Gisudlan bisan pagkaon. Giipit sab ang produksyon sa asukar ug uban pang pangeksport nga produkto ug nagsira ang daghan *mill*.

Sa tanang higayon, ang kabug-at sa krisis gikargo sa mga maguuma ug mamumuong panguma. Kini sab ang gihimong rason sa mga imperyalistang nanagiya sa mga plantasyon, mga komprador ug mga asendero aron magtangtang og mga mamumuong panguma, bungkagon ang mga unyon nila ug maghimo og lain pang mga lakang aron sila paantuson. Kanunay kontra ug nagababag ang rehimeng Macapagal-Arroyo sa mga katungod ug interes sa mga mamumuong panguma ug gipagrabe pa niini ang pagpahimulos ug pagdaugdaug nga mosangko sa daghang mapanupil nga kampanya sa mga militar, pulis, paramilitar ug mga pribadong maton.

Husto ug maayo ang desisyon sa UMA nga paamgohon, organisahon ug palihukon ang mamumuong panguma sa mga asyenda ug plantasyon ug

mga mamumuo sa kalambigit nga impresa. Sa sitwasyon sa grabeng krisis sa global nga sistema sa kapitalismo ug sa lokal nga nagaharing sistema, mahitabo ang dinaghang pagpanangtang og mga mamumuong panguma sa trabaho, makahayop nga pagpagubos sa suholan, pagbungkag sa mga unyon sa lain-laing pamaagi ug pagwala sa mga benepisyo nga nakab-ot sa mga mamumuo bunga sa ilang makasaysayanong pakigbisog.

Sakat sa panahon ang pagtukod sa UMA. Ipanghingusog ninyo ang katungod ug hinanaling interes sa mga mamumuong panguma. Panalipdan ninyo sila sa grabeng pagpahimulos ug pandaugdaug sa mga imperyalista ug mga alipuris nilang dagkung komprador, asendero ug mga bulok nga burukrata. Isulong ang lig-on ug malipayong pakigbisog ug kab-oton ang sunod-sunod nga kadaugan. Gamiton ninyo ang mga pamaagi ug saktong kumbenasyon sa sa pagpalapad ug konsolidasyon. Tibuk-on ninyo ang UMA nga may kaugalingon kusog apan magpakahanas sa paggunit sa mga palisiya ug taktika sa nagkahiusang prente. Pakyason ang mga probokasyon ug pagpangharas sa kaaway ug magbantay usab sa mga sobrang Wala o Tuo nga mga lakang.

Asikasuhon ninyo ang bahin sa mga mamumuong panguma nga naa sa mga lapad nga yutang konsentrado sa kamot sa mga pinakadagkung komprador-asendero ug mga imperyalistang korporasyon. Ang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) mao ang nagaatiman sa lapad nga masang maguuma, apil na ang mga tradisyonal nga mamumuong panguma gawas sa lapad nga mga asyenda ug plantasyon.

Maayo ug kinahanglan magtinabangay ang UMA ug KMP, Pamalakaya, KMU, ang tanang mga anak sa buhat ug tibuok katawhang Pilipino.

Sakto ra nga kanunay ikampanya ninyo ang reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon sa tanang higayon sa legal nga pamaagi. Isulong usab ang pakigbisog alang sa nasudnong kalingkawasan ug demokrasya tungod kay kinahanglan ang nasudnong demokratikong gahom aron lubos nga mapatuman ang reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon ug uban pang mga kabagohan nga ginamithi natong tanan.

Importante ang pagpamatngon, pagorganisa ug pagpalihok sa masang mamumuong panguma sa mga militante apan sa legal nga pamaagi. Kun pakyason sa mga imperyalista ug mga lokal nga reaksyonaryo ang legal

nga pakigbisog sa UMA, sila na sab ang moduso sa masang mamumuong panguma nga magarmas ug magrebolusyon aron makab-ot ang nasudnong demokratikong rebolusyon.

Saludo ug hanga ako sa kalig-on ug kamapangahason ninyong tanan tungod kay pursigido kamo sa pagtukod sa UMA ug sa legal nga pakigbisog bisan sa kahimtang nga dili pa dugay gipamusil ug gimasaker ang mga mamumuong panguma nga malinawong nagwelga ug nagralli atubangan sa Hacienda Luisita apil na ang mga bata, kababaihan ug mga tigulang. Sakto ra nga dili kita magpakurat sa mga malupigon apan padayon kitang makigbisog alang sa katungod sa mga mamumuong panguma ug sa tibuok nasud Pilipino.

Mabuhi ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura!

Kaboton ang daghang kadaugan sa pakigbisog!

Mabuhi ang tanang anak sa buhat ug nasud Pilipino!

BATUKAN ANG NEOLIBERAL NGA PATAKARAN IPATUMAN ANG TINUOD NGA REPORMA SA YUTA

*Yaweng Pagpamulong sa Ikatulong Nasudnong Kongreso sa
Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA)*

ni Prop. JOSE MARIA SISON

Tagapangulo, International League of Peoples' Struggle

Kaamulan, Malaybalay City, Bukidnon

PEBRERO 20, 2016

Kami sa Internasyunal nga Komite sa Koordinasyon ug Kinatibuk-an sa International League of Peoples' Struggle (ILPS), nagpaabot og kinasingsing nga pagtimbaya ug pakighiusa sa Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA) sa okasyon sa Ikatulong Nasudnong Kongreso niini. Gipasigarbo namu ang UMA isip us ka hiyas ug importanteng membrong organisasyon sa ILPS.

Katungdanan namu nga sa pagtukod sa UMA kaniadtong Enero 20, 2005 nakahatag ang nagulo sa ILPS og yaweng pagpamulong. Sukad kaniadto daghang kadaugan ang na ani sa UMA sa pagpukaw, pag-organisa ug pagpalihok sa mga mamumuong panguma sa tumong nga dalhon, panalipdan ug iasdang ang ilang mga katungod ug kaayuhan subay sa linya sa nasudnong kalingkawasan ug demokrasya.

Nalipay kami nga nidaghan ang inyong membrong organisasyon gikan sa pagkatukod niini kaniadtong 2005 – ang AMBALA-ULWU sa Hacienda Luisita, Tarlac, National Federation of Sugar Workers o NFSW sa Negros, OGYON sa Bukidnon, ug ang KAISAHAN sa Batangas. Nakapalpad ang UMA ug adunay mga dugang tsapter sa ang-ang baryo, asyenda ug plantasyon, ang-ang munisipalidad o lungsod, ug ang-ang rehiyon nga pormasyon

sama sa Cagayan Valley sa Amihanang Luzon, ang mga bag-ong myembro nga unyon gikan sa rehiyon sa Caraga, Socksargen ug Southern Mindanao Region.

Importante ug nahaum ang tema sa inyong kongreso: “Pursigidong batukan ang mga neoliberal nga atake sa mga mamumuo, mag-uuma ug katawhan! Makigbisog para sa tinuod nga reporma sa yuta, suhulan, trabaho, benepisyong ug katungod! Pukawon, organisahon ug palihukon ang mga mamumuo sa agrikultura sa dagkung plantasyon ug asyenda! Mapangahas nga palapdon ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura!”

Tungod sa patakaran nga neoliberalismo, walay obligasyon ang reaksyunaryong gobyerno nga sulbaron ang kawala o kakulangan sa trabaho. Pasagdan lang sa merkado ang solusyon. Kun mudako daw ang ihap sa walay trabaho, muobos ang suhulan ug makaangkon ang mga kapitalista sa pagluag sa pagpalit sa baratong kusog-pamuo ug makamugna og trabaho. Kung kulang sa kapital ang mga lokal nga kapitalista, ibuyangyang ang ekonomiya ug pasagdan nga mudagsa ang kapital ug mga baligya sa langyaw nga monopolyo.

Naa sa kinaiya sa agalong yutaan nga batukan ang tinuod nga reporma sa yuta. Kung mosugot sila sa peke nga reporma ginasisiguro nila nga taas ang expropriation price nga dawaton nila ug sa ingon ang redistribution price sa yuta nga bayaran sa mga kanhing mga saop. Mas mutaas ang expropriation price tungod sa gitakda sa 1987 Constitution ni Aquino prinsipyo sa *voluntary sale* ug *fair market value* ang *just compensation* para sa mga agalong yutaan. Sigurado nga dili kaya nga bayaran sa *land reform beneficiary* ang *amortization price*. Nag-imbento pa si Cory Aquino og *stock distribution option* o SDO para sigurohong magpabilin ang Hacienda Luisita sa kamot sa iyang pamilya.

Sa ilalom sa patakarang neoliberal, mas dili gusto ang reaksyunaryong gobyerno sa bisan peke nga reporma sa yuta. Sa ingon, wala nay bag-ong bogus nga reporma sa yuta gikan sa pagkahuman sa CARPER kaniadtong 2014. Mas lisod nga muabante ang balaodnong Genuine Agrarian Reform Bill (GARB). Sa malapyudal nga ekonomiya susama sa Pilipinas, kung wala ang tinuod nga reporma sa yuta ug wala usab ang nasudnong industriyalisasyon, walay kapaingnan ang nagadaku nga katawhan nga walay trabaho, kundili mamahimong mamumuong-panguma o mahimong *odd jobber* sa mga

lungsod o musampa sa hukbo sa katawhan.

Lapad ang langkob sa pagpangilad ug pagpahimulos sa patakarang neoliberal. Sa ngalan sa gawasnong merkado, ginabuyanyang ang Pilipinas sa mga giangkat nga produkto sa pagkaon. Sa ingon, ginaguba ang kasiguruhan ug soberanya sa pagkaon. Gikahiligan sa mga tag-iya sa monopolyo sa kapital nga nagasulod sa Pilipinas ang mga plantasyon sa mga produktong pang-eksport (pinya, oil palm, saging, ug goma), minahan, trosohan, subdibisyon, shopping mall, hotel ug uban pang empresa nga dili makahatag og igo nga trabaho bisan kaylap ang kawalay trabaho sa kabanikanhan ug sa mga lungsod.

Kaylap nga pagpangawkaw og yuta sa lain-laing pamaagi ang gihimo sa mga langyaw nga monopolyo ug mga kakonsabo nila nga dagkung komprador ug mga burukrata sa taas nga posisyon. Ginailog ang mga pampublikong kayutaan bisan sa mga bukirong lugar, bisan mga forest reserves. Dilikado ang bisan mga kaingero sa mga yutang ginailog na. Sa pagpanapos sa CARPER, mas ni paspas ang land-use conversion. Nakuhaan og mas daku ang tamnanan og humay ug mais. Mas grabe ang kahimtang sa mga mamumuong agrikultural sa mga plantasyon. Dili kaigo ang suhulan para sa panginabuhian sa usa ka tao. Walay proteksyon ang paggamit sa mga pestisidyo ug walay tambal ug pag-atiman sa mga adunay sakit.

May mga hinanali nga basehan para pukawon, organisahon ug palihukon ang mga mamumuong agrikultural sa asyenda o plantasyon subay sa mga isyu sa ekonomiya: sobra ka ubos nga suholan, taas ang production quota, kulang ang panahon sa pagpahulay ug pagkaon, taas ang interes sa pautang nga rasyon, walay tambalanan ug tambal para sa mga adunay sakit, walay lote para kapuy-an ug katamnan sa pamilya, walay eskwelahan ang mga anak, ug ubp. Kinahanglan ang unyon para ipakigbisog ang mga gihikaw nga katungod.

Adunay kahigayunan usab sa mga pampulitika nga isyu ang hinungdan sa welga. Nagatumaw ang mga pampulitikang pakigbisog tungod sa bangis nga pagpanumpo sa mga mamumuong-panguma. Adunay pampulitikang isyu sa probinsya, pangrehiyon o nasudnun ang langkob ug gikinhanalan ang pampulitikang kalihukang-masa sa mga mamumuong-panguma ug mga alyado nila tungod kay apektado sila.

Mas lig-on ang unyon kung apil ang mga regular o permanenteng

mamumuong-panguma, apil na ang mga galingan, bodega ug makinarya. Kinahanglan usab nila ang kahiusahan sa daghang higayon nga mamumuong-panguma. Pwedeng magwelga ang unyon sa UMA sa partikular nga asyenda o plantasyon sa mas lapad nga langkob kung aduna nay pormasyon ang UMA sa prubinsyal o rehiyunal nga ang-ang. Pwede pang maglunsad og lapad nga welga ug mga lakbayan sa nasudnong langkob.

Kung sa welga dili kaigo ang paghunong sa trabaho para maminaw o magtul-id ang tag-iya o nagadumala kanila ug tubagon og igo ang mga makatarunganong demanda, posibleng palungon ang kuryente ug babagan ang mga sakyanan nagadala sa supply o produkto. Pwedeng mogamit og mga pamaagi aron hingpit na nga masirado ang plantasyon o asyenda sa rason nga kinahanlang na ang yuta para sa reporma sa yuta ug masiguro ang gamit sa yuta nga para sa pagkaon sa katawhan. Apan ang mga giingon nga mga pamaagi mas anaa pa sa armadong rebolusyon kaysa usa ka organisasyon o alyansang legal sa mga mamumuong-panguma.

Ingon man, adunay pipila ka mga kahigayunan nga kayahon sa mga mamumuong-panguma nga maglunsad og bungkalan o okupasyon sa yuta ug organisadong pagtanom sa humay, mais ug utanon kaysa tubò. Adunay mga hinungdan nga dili mapatuman sa asyendero ang kanhi niyang gusto. Pananglitan, naigo sa krisis ang asukal ug dili na makakuha og bag-ong crop loans ang asyendero gikan sa banko, susama sa nahitabo sa Negros kaniadtong 1970s ug 1980s. Sa kaso usab sa Hacienda Luisita, nabulgar ang paglapas sa pamilyang Cojuangco-Aquino sa kondisyon nga magpatuman og reporma sa yuta isip kalakip sa pautang sa ilaha nga *foreign exchange* para mabayran ang Tabacalera. Ug nabulgar usab ang pagpangilad ngadto sa mga mamumuong-panguma ang *stock distribution option* o SDO nga gigamit ni Cory Aquino aron malikayan ang reporma sa yuta.

Ang akong isaysay karon wala sa natarang legal nga pakigbisog sa UMA. Kaya nga bungkagon sa hukbo sa katawhan ang binsan asa nga asyenda o plantasyon pinaagi sa pagpalong sa power suplay ug makinarya niini ug pagdisarma sa mga armadong guwardya niini. Ang makatarunganon rason sa hukbo sa katawhan mao ang pagbatok sa monopolyo sa yuta ug paghatag dalan sa reporma sa yuta. Bisan asa nga mabungkag ang asyenda o plantasyon, kinahanglan nga molihok ang walay yuta nga masang mag-uuma para hapsay nga bungkalon ug libreng pag apod-apod sa yuta.

Ug dapat motabang ang tanan para makatabang sa ila isip alyado. Wala silay tulubagon sa gibuhat sa hukbo sa katawhan. Sayang man usab nga makatiwangwang lang ang yuta nga kanhi gikawkaw sa mga langyaw ug lokal nga korporasyon.

Nahibaloan sa tanan nga bisan adunay reporma sa yuta, tinuod man, limitado o bogos sa kinatibuk-an o sa lahutay, musangpot lang gihapon kini sa pagpabilin o subling pagtumaw sa mga agalong yutaan tungod sa walay maadtuan ang kapital nga nagbuhat sa surplus nga produkto sa agrikultura kundili ang pagpamalit og yuta ug luho. Dapat kauban sa reporma sa yuta ang nasudnong industriyalisasyon para diri muadto ang kapital gikan sa surplus nga produkto sa agrikultura. Nasudnong industriyalisasyon ang momugna sa trabaho para sa nagadaghan nga walay trabaho sa kabanikanhan. Ug siya usab ang momugna sa himan sa produksyon ug pipila ka mga butang nga pangkonsumo sa mga mag-uuma.

Kinahanglan nga adunay hugot nga panaglambigitay ug pagtinabangay sa kalihukang mag-uuma ug kalihukang mamumuo para sa tinuod nga reporma sa yuta ug nasudnong industriyalisasyon para sa ingon makaangkon og nasudnong kalingkwasan ug demokrasya ang katawhang Pilipino. Pinakamaayo nga kahintang nga kung ang hut-ong mamumuo ang mamuno sa estado ug katilingban o di kaha adunay mahukmanong papel na sa pagdumala. Kinahanglan nga maglambigit ug makigtinabangay ang UMA sa KMP tungod kay nagagikan ang mga seasonal mamumuong-panguma sa mga kabus ug ubos nga saring sa mag-uuma. Kinahanglan kini nga makiglambigitay ug makigtinabangay ang UMA sa KMU tungod kay adunay mga unyon ang mga mamumuong-panguma ilalom niini sa taas nga panahon.

Daku ang papel nga gampanan sa mga mamumuong-panguma sa anti-imperyalista ug demokratikong pakigbisog sa Pilipinas. Apil sila sa katilingban nga pinakapinahimuslan ug gidaug-daug. Sa ingon, dali sila nga pukawon, organisahon ug palihukon subay sa linyang nasudnon-demokratiko. Tungod kay kadaghanan sa ila wala nay igong yuta nga ginatikad susama sa mga saop, dali lang sila nga mulihok sa gawas sa ilang lugar nga gidak-an.

Kinahanglan nga tagaan sila sa UMA og lamdag pinaagi sa propaganda ug ahitasyon para mahaw-as ang ilang panghuna-huna gikan sa

pagkahikot lang sa unsaon ug asa mangita og panginabuhian. Kinahanglan makaangkon sila og paglaum sa pagpunting sa linya ug programa sa nasudnon-demokratiko ug sa paglihok para batukan ang nangdaug-daog ug nagapahimulos. Katungdanan sa UMA nga organisahon ang han-ay sa mga mamumuong-panguma ug ilambigit sila sa mga alyadong pwersa sa proseso sa mga mobilisasyon mahitungod sa nagkalain-laing isyu. Ang UMA ang makalambigit sa ila sa mga pwersa nga anti-imperyalista ug demokratiko sa ang-ang internasyunal.

Halangdon ang UMA nga sukad 2010 hangtod 2015 gihatagan og konsentradong pagtagad ang pakigbisog sa mga mamumuong-panguma sa Hacienda Luisita para sa tinuod nga reporma sa yuta ug pag-angkon sa hustisya sa mga biktima sa masaker sa Gate 1 sa CAT ug uban pang pagpamatay ug paglapas sa tawhanong katungod. Nagbunga ang kalihukang-masa sa legal nga gimbuhaton sa desisyon sa Korte Suprema nga pabor sa mga mamumuong-panguma kaniadtong Abril 24, 2012 ug uban pang kadaugan sa mapadayunon nga pakigbisog batok sa lain-laing iskema ug maniobra sa caciqueng president ug sa iyang pamilya. Maayo usab nga ipakaylap sa tibuok nasud ang mga kasinatian, leksyon ug kadaugan nga nakab-ot sa UMA sa pakigbisog sa Hacienda Luisita.

Husto ang panglantaw sa UMA nga palagsikon ug pakusgon sa tibuok kapupud-an ang pakigbisog sa mga mag-uuma para sa tinuod nga reporma sa yuta ug batok sa stock distribution option, cooperative scheme ug uban pang dagway sa Agribusiness Venture Arrangements (AVAs), rentahan o aryendo, pangawkaw, pag-ilis-gamit sa yuta ug uban pang iskema ug maniobra nga nagpawalay-pulos sa ilang mga katungod sa yuta. Kining tanan kinahanglan nga batukan ug pakyason pinaagi sa panaghiusa ug militanteng paglihok. Ang kampanya nga bungkalan o okupasyon sa mga kayutaan ug organisadong pagtikad ug produksyon, usa ka hinagiban sa kalihukang masa nga kinahanglang padayon nga palambuon subay sa kasinatian sa mga mamumuong-panguma.

Halangdon ang mabungahon nga pagdala sa UMA sa kampanya para sa interes ug kaayuhan sa mga mamumuong agrikultural hilabina sa Negros ug Batangas, ug sa kampanya para sa direktang iapod-apod ang pondo sa Social Amelioration Program (SAP) nga gahin para sa mga mamumuong-panguma sa katubhan. Misalmot ang UMA sa mga kampanya kabahin sa

isyung batok sa rehimeng US-Aquino, tulad ng PDAF, DAP ug uban pang pork barrel, ang pagbilanggo sa mga lider mag-uuma ug tanan nga uban pang bilanggong pulitikal, pagbisita ni Obama ug ang pagregalo sa iya sa EDCA, paglugway sa dili patas nga patigayon ilalom sa APEC, ug uban pang isyu nga adunay kalambigitan sa pakigbisog nga anti-imperyalista ug anti-pyudal.

Nagapuna sa kaugalingon ang UMA sa pagsulti ng dili hingpit o dili mapadayunon ang ponterya sa pag-alalay niini sa mga partikular nga isyu ug kampanya sa mga mamumuong-panguma ug mamumuong agrikultural sa uban pang asyenda ug plantasyon gawas pa sa Hacienda Luisita ug mga iladong katubhan. Apan giila sa UMA ang mga lokal nga membrong organisasyon nga nagpadayon sa ilang pakigbisog. Ug hustong adunay panglantaw ang UMA nga palawigon pa ang sistematikong pagpukaw, pag-organisa ug pagpalihok sa mga mamumuong panguma sa mga plantasyon ug asyenda.

Adunay ilusyon karon ang dagkung burgesyang komprador ug asyendero nga dili kinahanglan magpaaron-ingon ang estado nga magreporma sa yuta ug magtakda sa hustong suholan sa mga mamumuong-panguma. Hilabihan sila sa kahubog sa patakaran nga neoliberal sa walay kinutuban nga pagpahimulos. Gibalewala nila ang mga yango-ngo sa mga anak sa buhat ug gipakaminus nila ang kakayanan nga mosukol nga malangkubon. Apan paspas nga migrabe karon ang krisis sa pankalibutang kapitalismo u lokal nga nagharing sistema. Sigurado nga makurat sila sa nagsing-abot nga bugso sa mga kalihukang masa ug sa armadong rebolusyon.

Nakasiguro ako nga mamahimong malampuson ang inyong kongreso. Masumada ug masusi ninyo ang inyong mga kasinatian, makutlo ninyo ang mga pagtulun-an ug mahimong tin-aw kung unsa ang mga katungdanan ug pamaagi nga kinahanglan sundon para i-asdang ang kalihukan ug muabot sa mas taas nga ang-ang sa pakighiusa, kusog ug pakigbisog. Nasiguro nako nga makab-ot sa UMA ang mas dagku pa nga mga kadaugan sa umaabot.

***Mabuhi ang Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA)!
Iasdang ang kalihukang nasudnon-demokratiko!
Mabuhi ang katawhang Pilipino!***

Mensahe sa Ikatulong Nasudnong Kongreso sa UMA

WILMA AUSTRIA-TIAMZON ug BENITO TIAMZON

NDFP Peace Consultants

PEBRERO 16, 2016

Usa ka mainiton ug malipayon nga pagtimbaya sa tanang delegado sa Ikatulong Nasudnong Kongreso sa UMA (Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura). Gusto usab namong ipaabot ang among mainitong pagtimbaya sa mga mamumuong agrikultural, mamumuong panguma ug mga mag-uuma sa halapad nga kabanikanhan.

Nagpasalamat kami sa inyong gihatag nga kahigayunan kanamu aron makapaambit sainyong kongreso. Tungod kami mga bilanggong pulitikal, bulawan kanamu ang sama niini nga kahigayunan nga makigbinayluay ug ideya mahitungod sa kalihukang masa. Isip mga consultant sa NDFP sa panaghisgut sa kalinaw, katungdanan namu nga pagasundan ang kahimtang ug mga pakigbisog sa mga nilupigan ug pinahimuslang hut-ong ug sektor sa katilingban. Sa ingon, makatabang kami sa lig-on ug hustong pagdala sa ilang mga tinguha nga demokratiko ug makinasudnon ingon man sa ilang partikular nga interes ug kaayuhan.

Mahinungdanon kini nga Kongreso aron puntingon ug ilhon ang nakab-ot nga mga kadaugan, mga kahuyangan ug kasaypanan, ilatag ang kongkretong kahimtang sa mga mamumuong-panguma ug ang ilang kalihukan, ug itakda ang mga katungdanan ug partikular nga programa sa paglihok sa umaabot nga mga tuig. Pillion usab ang pamunuan sa UMA.

Ang UMA usa ka sanga sa halapad nga makinasudnong kalihukang mag-uuma nga nakigbisog para sa tinuod nga reporma sa yuta, nasudnong industriyalisasyon, nasudnong kalingkawasan batok sa imperyalistang kontrol ug demokratikong gahum.

Direktang nakiglambigit ug kauban kini usab sa progresibong kalihukang

unyon. Nag-unang katungdanan niini ang pag-organisa sa mga mamumuong panguma nga nakakonsentra sa mga asyenda, plantasyon ug kaumahan nga gidumalahan sa kapitalistang pamaagi. Didto, ginaasdag ang kalihukan ug pakigbisog sa unyon para sa mas taas nga suhulan, mas tawhay nga kahintang sa pamuo ug panginabuhian ug seguridad sa trabaho, kauban ug katimbang sa pakigbisog sa unyon para sa tinuod nga reporma sa yuta ug Pilipinisasyon sa kayutaan nga naa sa kamot sa langyaw. Giasdag usab ang pagtanom para sa pantawid-gutom ug kaugalingong panginahanlan.

Ang mga mamumuong-panguma ang proletaryado sa kabanikanhan. Hingpit o halos nangingabuhi sila pinaagi sa pagbaligya sa ilang kusog-pamuo. Sila ang pinakaduol nga alyado sa mga kabus ug ubos sa hatungang mag-uuma sa kabanikanhan nga bisan adunay gamay nga umahan (tenante o kaugalingon) obligadong magbaligya sa ilang kusog-pamuo para sa dugang kinitaan, ug sa ingon naglangkob sa malaproletaryado sa kabanikanhan. Sa pagrabe sa malapyudalismo, mas misamot ang kawalay yuta, mas nidaku ang ihap sa mga mag-uumang napahawa sa ilang yuta ug kinatibuk-ang sobrang pamuo kumpara sa yutang mamahimong tikaron. Sa ingon, mas midaku ang han-ay sa proletaryado ug malaproletaryado sa kabanikanhan, lakip pa sa pagpangita og panginabuhian nga dili mahatag sa atrasadong ekonomiyang malapyudal.

Ang mga mamumuong-panguma – kauban sa mga kabus ug ubos sa hatungang mag-uuma ang nakasinati sa grabeng pyudal ug malapyudal nga pagpahimulos nga padayon pang gipasamot sa kawalay yuta ug inilugay og panginabuhian. Apil niini ang hilabihan ka taas nga abangan sa yuta, suhulan nga patay-gutom, ug libreng trabaho nga imposasyon bugti ang oportunidad sa pag-uma o trabahong suhulan. Pinaagi niini, ginapuga ang sobra ug apil ang dakung bahin sa gikinahanglang pamuo sa mga anak sa buhat, nga mi-epekto sa grabeng pag-antos sa masang mag-uuma. Ang produktong miadto sa parasitikong agalong yutaan naggikan dili lang sa singot sa mga saop ug mga mamumuong-panguma nga giarkilahan nila, kundili sa singot sa tanang masang mag-uuma ug mamumuong-panguma. Ug pagkahuman, ginakawkaw sa dagkung burgesya komprador ang dakung bahin niini nga produkto pinaagi sa mga operasyong komersyal ug pinansyal. Ginapuga usab ang sobrang ganansya sa mga langyaw nga monopolyo pinaagi sa dagkung burgesyang komprador ug sa direktang negosyo sa mga sanga nila.

Ang *seasonal* nga pamuo ang pinakakumon nga dugang sa ginakuhaan og kita ug nag-unang pamaagi sa pagkuha sa sobrang pamuo sa kabanikanhan. Seasonal ang kinaiya sa pag-uma. Busa, bisan ang lapad nga asyenda ug plantasyong gidumalahan sa relatibong gagmay nga ihap sa regular nga mamumuong-panguma, anaa ang dagsa nga mas dakung ihap sa mga dumuduong nga mamumuong seasonal sa panahon sa pagtrabaho sa pagtanum ug pag-ani. Kasagaran usab sa mga mamumuong seasonal ang biktima sa pinakagrabe nga pagpahimulos nga malapyudal (kapitalista sa porma, pyudal ang nag-unang esensya) ug pyudal. Nakasinati sila og pinakagrabe nga kondisyon sa suholan, oras pagtrabaho, dili maayo nga kondisyon sa trabaho ug pinuy-anan, kawalay benepisyo, paghikaw sa mga katungod, usura ug uban pang pamaagi sa pagpahimulos. Nag-unang katungdanan sa UMA ang pag-organisa ug pag-asdang sa ilang pakigbisog.

Ang tinuod nga reporma sa yuta, nasudnong industriyalisasyon ug hingpit nga nasudnong kalingkawasan pwede lang makab-ot sa usa ka tinuod nga demokratikong estado nga nagdala sa nasudnon ug demokratikong kaayuhan batok sa imperyalismo, pyudalismo ug burukrata kapitalismo. Ingon man, bisan sa ilalom sa kasamtangang estadong dagkung burgesya komprador ug agalong yutaan, obligadong iaasdang ang pakigbisog para sa mga batakang reporma – sama sa tinuod nga reporma sa yuta – ug para sa kaayuhan sa masang pinahimuslan ug nilupigan. Esensyal kini para mapukaw, ma-organisa ug mapalihok ang lapad nga masa sa katilingban ug matukod ang kusog nga gikinahanglan para sa pundamental nga katilingbanong kausaban.

Sa ilalom sa kaylap nga globalisasyong liberal sa imperyalismong US, agresibong ginaablihan para sa pagpadali sa pagpuga sa sobrang ginansya sa mga monopolyong transnasyunal ang mas grabe pang langkob ug nataran, apil ang agrikultura sa mga atrasadong nasud. Busa ang reporma sa yuta o bisan pa ang pagpostura niini nga naghatag kaayohan sa panginabuhian para sa katawhan, ang kinaiyahan, ang demokratikong katungod apan obligado nga maghatag og dalan sa pagpalapad sa mga plantasyon ug mina, pag-ingganyo sa langyaw nga pamuhunan, pagsakmit sa dagkung korporasyon sa agrikultura, *land-use conversion* para sa ispekulasyon sa *real estate* ug pagpalambo sa turismo, mga pananum nga taas ang kantidad sa eksport nga baligyaanan ug sa mga sama niini. Dugang pang gipalapad ug

gipagrabe ang mga paaron-ingnon apan sa tinuoray pagpangilog og yuta, pagpang-abog o pagpahawa sa mga mag-uuma ug lumad sa ilang pinuy-anan ug umahan, pagdaut sa mga panginabuhian sa gagmay ug dugang pagpahimulos sa mga mamumuong-panguma, mag-uuma ug uban pang pinahimuslan. Ug para maduso ang dugang pagpahimulos ug pagpaantos, gipakusog usab ang militarisasyon ug pasista nga pagyatak sa lapad nga bahin sa kabanikanhan.

Bug-at ug lisod ang pakigbisog sa mga mamumuong-panguma ug mag-uuma batok sa grabeng pagpahimulos ug pagpanlupig para iaslang ang ilang demokratikong interes ug katungod ug ang tinuod nga kausaban. Pero hingpit kini nga kinahanglan ug dapat kini nga atubangon nga determinado ug bug-os nga kalig-on.

Apil sa mga nag-unang katungdan sa UMA ang mosunod:

Una, mapangahas nga pagpalapad aron malangkob ang dakung ihap sa mga mamumuong-panguma. Kinahanglan nga palig-unon ang bisig sa UMA sa pag-organisa ug padak-on ang ihap sa mga hingpit ug part time nga organisador. Kinahanglan pakusgon ug palig-unon ang mga unyon ug asosasyon, magtukod og bag-o o matransporma ang nagbarog na, abton ang lapad nga masa nga wala pa naabot, ug pakusgon ang koordinasyon ug pagtinabangay sa membrong organisasyon.

Ikaduha, palagsikon, pakusgon ug pinuhon ang edukasyong pampulitika ug pang-idyolohiya sa mga membro, mga kadreng organisador ug mga lider.

Ikatulo, ipaambit ug pandayon sa mga militanteng pakigbisog ug mga kampanyang masa ang naorganisang kusog.

Ikaupat, hustong tagaan og pagtagad ug palapdon ang gimbuhatong alyansa sa uban pang progresibo, demokratiko ug posetibong pwersa sa han-ay sa masang mag-uuma, mamumuong-panguma, mamumuo ug uban pang demokratikong hut-ong ug sektor.

Ang UMA ug ang kalihukan sa mga mamumuong-panguma, kinahanlang mahimong kusgan ug lig-on nga bahin sa nasudnong pakigbisog para sa nasudnong demokrasya!

Mabuhi ang Ikatulong Nasudnong Kongreso sa UMA!

Mabuhi ang masang mamumuong-panguma ug mag-uuma!

Mabuhi ang katawhang Pilipino!

Ang **Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura (UMA)** mao ang nasudnong progresibong sentro sa mga unyon, pederasyon, asosasyon ug organisasyong masa sa mga mamumuong agrikultural sa Pilipinas. Ang UMA nagalihok nga adunay hugot nga pakigtinabangay sa uban pang progresibong organisasyong masa sa Pilipinas sama sa militanteng **Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP)**, **Kilusang Mayo Uno (KMU)** ug uban pang pormasyon ilalom sa **Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN)**.

Membro ang UMA sa mga internasyonal nga pormasyong **Asian Peasant Coalition (APC)**, **Coalition of Agricultural Workers International (CAWI)** ug sa **International League of Peoples' Struggle (ILPS)**.

UNYON NG MGA MANGGAGAWA SA AGRIKULTURA

www.umapilipinas.wordpress.com

#56 K-9th St., West Kamias, Quezon City

telefax: (02) 799.2009

email: uma.pilipinas@gmail.com

twitter: @UMApilipinas

facebook: UMA Pilipinas

Unyon ng mga Manggagawa sa Agrikultura